

# 2010-2011 m. ŪKIO BANKO PASAULINIO SUSITARIMO PAŽANGOS ATASKAITA

2005 m. birželio mėnesį Ūkio bankas prisijungė prie Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą ir įsipareigojo savo veikloje diegti socialiai atsakingo verslo principus. 2010-2011 m. Ūkio bankas savo veiklos strategijoje bei kasdienėje veikloje tęsė Pasaulinio susitarimo ir dešimties jo principų rėmimą bei palaikymą:

- siekti, kad verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos srityse;
- siekti, kad verslo organizacijos užtikrintų, jog pačios neprisidės prie žmogaus teisių pažeidimų;
- siekti, kad verslo organizacijos remtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas;
- siekti panaikinti bet kokią privalomąjį ar priverstinį darbą;
- siekti panaikinti vaikų darbą;
- siekti panaikinti diskriminaciją, susijusią su įdarbinimu ir profesija;
- siekti, kad verslo organizacijos remtų prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą;
- imtis iniciatyvų aplinkosaugos atsakomybei didinti;
- skatinti aplinkai palankių technologijų plėtrą;
- verslo organizacijos turi kovoti prieš visas korupcijos formas (tarp jų ir papirkinėjimą bei kyšininkavimą).

Ūkio banko vizijoje, misijoje ir strategijoje yra nurodomas Ūkio banko siekis tapti vertinamu bendruomenės nariu ir partneriu. Misijoje nurodoma, jog Ūkio bankas, suvokdamas save kaip Lietuvos visuomenės dalį, stengiasi įnešti savo indėlį į šalies ir jos žmonių gerovę. Savo žiniomis, patirtimi, produktais ir paslaugomis bankas padeda klientams įgyvendinti jų sumanymus ir tikslus. Ūkio banko vizijoje išsakomas siekis tapti dėmesingu kiekvieno kliento finansiniu konsultantu. Šiuos banko vizijoje, misijoje bei veiklos strategijoje numatytus siekius Ūkio bankas nuosekliai įgyvendina tiek ir savo tiesioginėje veikloje, tiek ir įgyvendindamas atskirus socialinius projektus.

Ūkio bankui 2011 m. buvo suteikta garbė vadovauti Nacionalinio atsakingo verslo įmonių tinklo (NAVJT) Lietuvoje veiklai. Vadovaudamas šiam tinklui Ūkio bankas organizavo tinklo narių susitikimus, kuriuose vyko diskusijos aktualiomis temomis: įmonių socialinės atsakomybės, atsakingos darbdavystės, antikorupcijos stiprinimo, žaliosios energijos, ekologijos ir aplinkosaugos. Bendrose diskusijose įvairių organizacijų atstovai, dalyvaujantys NAVJT veikloje, dalinosi gerąja praktika, turėjo galimybę išsakyti savo problemas socialiai atsakingo verslo srityje bei kartu su kitomis įmonėmis ieškoti sprendimų.

Pateikiame 2010-2011 m. Ūkio banko ataskaitą apie pažangą, pasiektą remiant šiuos dešimt principų žmogaus teisių, darbuotojų teisių, aplinkos apsaugos ir kovos su korupcija srityje.

Gintaras Ugianskis  
Valdybos pirmininkas

## ŽMOGAUS TEISĖS

**1 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje**

**2 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos užtikrintų, kad jos pačios neprisidėtų prie žmogaus teisių pažeidinėjimo.**

Ūkio bankas palaiko šiuos principus, savo veikloje laikydamasis visų Lietuvos Respublikos įstatymų bei tarptautinės praktikos ir taisyklių, susijusių su finansų sritimi. Šių principų laikymasis įtvirtintas ir banko Etikos kodekse, kuriame yra nuostata, draudžianti banko darbuotojams savo elgesiu skleisti arba skatinti neteisėtą diskriminaciją kitų asmenų lyties, rasės, kalbos, religijos, politinių ryšių, odos spalvos, pilietybės, amžiaus, išsimokslinimo, sveikatos ir šeimyninės padėties atžvilgiu. Banko Etikos kodekse taip pat aiškiai apibrėžiama pagarba žmogaus teisėms santykiuose su partneriais.

Banko Etikos kodekse įtvirtinta nuostata, kad politiniu atžvilgiu Bankas yra neutrali organizacija, kurios darbuotojai privalo atsižvelgti į kitų asmenų laisvę ir gerbti nuomonių skirtumą. Banko darbuotojai turi teisę tarpusavyje laisvai reikšti politinius įsitikinimus, jeigu tokia diskusija netrukdo eiti pareigas arba nekenkia banko politiniam neutralumui. Toks pat reikalavimas taikomas išpažįstamai religijai ar propagandai.

Bankas užtikrina klientų duomenų apsaugą tiek pagal visus Lietuvos Respublikos įstatymus, tiek ir remiantis vidaus taisyklėmis. Su darbu susijusią informaciją, ypač informaciją apie klientus, negalima atskleisti nei darbuotojams, kurių darbe ji nereikalinga, nei šeimos nariams.

Visi darbuotojai supažindinami su Etikos kodeksu. Jo reikalavimai ir principai yra privalomi visiems Banko darbuotojams, kiekvienas iš jų pasirašo pasižadėjimą dėl Banko etikos kodekso laikymosi. Kontrolę užtikrina Personalo departamento direktorius.

Banke užtikrintos lygios vyrų ir moterų, visų tautybių ir religijų atstovų galimybės įsidarbinti bei siekti karjeros, nepriklausomai nuo jų amžiaus. Banke 2010-2011 m. dirbo įvairių Lietuvos tautinių mažumų atstovų. Tiek vyrams, tiek moterims, atliekantiems tokio paties lygio darbą, banke yra mokami vienodi atlyginimai.

Ūkio banke nėra jokios diskriminacijos pagal amžių, galimybė dirbti užtikrinama bet kokio amžiaus žmonėms, kurie yra pilnamečiai. Čia dirba tiek ir jaunų specialistų, tiek ir solidžią patirtį sukaupusių profesionalų.

Ūkio banko darbuotojų pasiskirstymas pagal amžių (2011 12 31 duomenimis):

Iki 29 metų	31 %
30-39 metai	34 %
40-49 metai	20 %
50-59 metai	13 %
Virš 60 metų	2 %

Per 2010-2011 m. nebuvo gauta skundų dėl žmogaus teisių pažeidimų ar užfiksuota pažeidimų šioje srityje.

## DARBUOTOJŲ TEISĖS

**3 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos paremtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas;**

**4 principas: Bet kokios formos privalomojo ir priverstinio darbo eliminavimas;**

**5 principas: Vaikų darbo panaikinimas;**

**6 principas: Diskriminacijos, susijusios su įdarbinimu ir profesija, panaikinimas.**

Ūkio bankas palaiko visus šiuos principus. Banko darbuotojams yra suteiktos techninės ir kitos galimybės kurti profesines organizacijas, tam tikslui gali būti naudojamas vidinis bendrovės interneto puslapis ir kitos priemonės. Bankas palaiko profesinių sąjungų kūrimo laisvę, tačiau darbuotojai per 2010-2011 m. neinicijavo tokių asociacijų kūrimo ir nevykdė kolektyvinių derybų. Bankas ir toliau nesudarys kliūčių asociacijų kūrimui bei remis tokias iniciatyvas užtikrindamas technines priemones bei sudarydamas galimybes susitikimams su vadovybe, jeigu darbuotojai jas sieks įgyvendinti.

Ūkio bankas taiko papildomas, nei reikalauja įstatymai, socialines garantijas savo darbuotojams. Jiems užtikrinamos pašalpos ligos, artimųjų netekties atvejais. Operacijų, sunkių ligų, nelaimingų atsitikimų buityje arba kelyje atveju Ūkio banko darbuotojams suteikiama pašalpa, jeigu darbuotojas nėra apdraustas nuo nelaimingų atsitikimų. Darbuotojams, turintiems ilgesnį nei 5-erių metų darbo stažą banke, suteikiamos 3 papildomos atostogų dienos, o nuo 10 metų darbo stažo – 5 kalendorinės dienos papildomų atostogų. Už kiekvienus paskesnius 5 darbo metus suteikiama dar 1 papildoma atostogų diena. Darbuotojams organizuojamos ir įvairios šventės, skiriama kitų papildomų naudų, kurios nėra privalomos pagal Darbo kodekso nuostatas.

2011 m. Ūkio banke buvo tęsiamas 2010 m. pradėtas projektas, skirtas glaudesniai banko darbuotojų dialogui paskatinti. Inicijavta „Kad būtų gera dirbti Ūkio banke: darbuotojų ir vadovų dialogas“ vykdoma įgyvendinant projektą „VARTAI: įmonių socialinės ir aplinkosauginės inovacijos“, kurį finansuoja Europos socialinis fondas. Projektą įgyvendina Jungtinių Tautų vystymo programa Lietuvoje, bendradarbiaujant su Lietuvos verslo darbdavių konfederacija, profesine sąjunga „Solidarumas“ ir Nevyriausybinų organizacijų informacijos ir paramos centru. Projekto tikslas – įvertinti esamą Ūkio banko darbuotojų pasitenkinimą darbo sąlygomis ir sukurti pasitenkinimo didinimo programą, sukuriant aktyvų dialogą tarp darbuotojų ir vadovų. Projektu pasiekiami konkretūs tikslai: įtraukti į aktyvų dialogą 72 įmonės darbuotojai, apmokyti 32 aukščiausios ir vidurinės grandies vadovai, praveisti konsultaciniai mokymai vadovams santykių su darbuotojais kokybės klausimais, nustatyti pagrindiniai aspektai, leisiantys didinti darbuotojų pasitenkinimą darbovietėje, sukurtas darbuotojų pasitenkinimo matavimo įrankis, sukurta ir įdiegta darbuotojų pasitenkinimo didinimo programa.

Pastarasis projektas atspindi Ūkio banko veikloje puoselėjamus socialiai atsakingo verslo principus santykių su darbuotojais srityje. Daug dėmesio skiriama darbuotojų ugdymui, gerovei ir pasitenkinimui didinti, įtraukiant juos į bendrovės veiklos procesus, skatinant glaudesnį darbuotojų ir vadovų dialogą. Ūkio banke dirba daugiau kaip 700 darbuotojų, bankas turi 60 padalinių visoje Lietuvoje, taigi, įmonės dydis ir geografinė darbo vietų sklaida lemia poreikį turėti specialius mechanizmus, kurie leistų įmonės vadovams sužinoti darbuotojų nuomonę, vertinti darbuotojų pasitenkinimą, užtikrinti nuolatinį darbuotojų ir vadovų dialogą bei darbuotojų pasiūlymų įgyvendinimą.

Ūkio banko vidiniame tinklalapyje yra skirta vieta diskusijoms, kur darbuotojai reiškia savo nuomones, pasiūlymus, pageidavimus, diskutuoja aktualiais klausimais. Bendrovėje veikia skaidri darbo apmokėjimo sistema. Jos tvarką nustato reglamentuojantys dokumentai - Personalo politika ir Atlyginimų politika. 2011 m. taip pat buvo įsteigtas Atlyginimų komitetas.

Ūkio bankas savo kasdienėje veikloje palaiko ir įgyvendina principą panaikinti bet kokią privalomąją ar priverstinę darbą, nustatydamas darbuotojams 40 val. darbo savaitę. Banko Darbo tvarkos taisyklėse numatytos darbo valandos bei vadovų atsakomybė už darbo grafikų sudarymą. Darbo laiko apskaitą bei jo apmokėjimą užtikrina Personalo departamentas.

Ūkio bankas siekia prisidėti prie sklandžios jaunimo integracijos į darbo rinką. Aktyviai bendradarbiaudamas su šalies mokslo įstaigomis, Ūkio bankas priima auštųjų mokyklų bei kolegijų studentus atlikti praktikos, neretai pakviesdamas ir dirbti po studijų. 2010-2011 m. Ūkio banke praktiką atliko 106 studentai, 15 iš jų vėliau pasiūlytas darbas banke. Ūkio bankas mano, jog studentų praktikos – abiem pusėms naudingas procesas, kadangi studentams suteikiama galimybė susipažinti su realiais verslo procesais bei juose dalyvauti. Studentai savo teorines žinias išplečia praktine patirtimi. Tuo tarpu Ūkio bankas turi galimybę užmegzti kontaktus su būsimais specialistais bei pakviesti geriausius praktikantus nuolatiniam darbui ir šitaip papildyti savo specialistų gretas. Ūkio bankas ir toliau planuoja plėsti bendradarbiavimą su šalies universitetais ir kolegijomis, kviesdamas studentus praktikai. Bendrovė tiki, kad šis bendradarbiavimas taip pat padeda bent kiek prisidėti prie jaunimo emigracijos mažinimo, suteikiant jiems perspektyvias darbo vietas savoje šalyje.

Ūkio bankas, siekdamas būti kuo arčiau savo klientų, veiklą yra išplėtojęs visoje Lietuvoje, todėl didžioji dalis darbuotojų dirba ne centrinėje būstinėje, o filialuose. 2011 m. filialuose dirbo beveik 60 proc. visų banko darbuotojų. Taigi, Ūkio bankas užtikrina darbą žmonėms ne tik didžiuosiuose šalies miestuose, bet ir regionuose, kur darbo trūkumas yra itin opi problema. 2011 m. Ūkio bankas atidarė naują skyrių Vilkaviškyje, taip sukurdamas naujų darbo vietų dar viename šalies mieste.

Ūkio bankas, orientuodamasis į ilgalaikius darbo santykius su savo darbuotojais, kuria unikalią aplinką, kurioje ilgametė patirtis ir naujos jaunesnių kolegų idėjos leidžia klientams pasiūlyti išskirtinių produktų ir paslaugų. Ūkio banke dirbantys žmonės įvertina bendrovės pastangas, todėl dirba bendrovėje ne vienerius metus. Net 80 proc. banko darbuotojų turi ilgesnį nei 2 metų darbo stažą, o beveik ketvirtadalis dirba ilgiau nei 10 metų. Kasmet 10 metų banke išdirbę darbuotojai yra pagerbiami banko švenčių metu.

Ūkio banko darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo trukmę (2011 12 31 duomenimis):

Iki 2 metų	20 %
2-4 metai	32 %
5-9 metai	25 %
Virš 10 metų	23 %

Ūkio banko politikoje tiksliai apibrėžiama banko personalo planavimo, paieškos ir atrankos tvarka. Joje įtvirtinta nuostata, kad darbuotojai darbui Banke parenkami atsižvelgiant į jų išsimokslinimą, kompetenciją, profesionalumą, suvokimą apie būsimą darbą, atsakomybę apie darbų atlikimą, profesinių etikos reikalavimų išmanymą, rekomendacijų bei tobulinimosi dokumentų turėjimą. Skelbimuose nėra nurodoma pretendento į laisvą darbo vietą lytis ar amžius, yra taikomi tik kvalifikaciniai atrankos kriterijai. 2010-2011 m. vidutinis dirbančių vyrų ir moterų santykis sudarė 30/70 proc.

Ūkio bankas išsiskiria ir moterų gausa vadovaujančiose pozicijose: net 60 proc. bendrovės vadovaujančių darbuotojų 2010-2011 m. buvo moterys (užimančios departamentų direktorių, pavaduotojų, skyrių viršininkų, filialų valdytojų bei pavaduotojų pareigas). Moterims Ūkio banke užtikrinamos visos karjeros galimybės ir nėra kliūčių realizuoti savo profesines ambicijas ir tikslus, o įdėtos pastangos yra pastebimos ir įvertinamos.

Siekiant dar sėkmingiau integruoti ir išlaikyti darbuotojus, Ūkio banke yra kuriama naujų darbuotojų adaptavimo tvarka, kuri padės naujiems darbuotojams dar sklandžiau bei efektyviau įsilieti į bendrovės komandą, sparčiau susipažinti su banko vidaus tvarka, produktais bei visa šalies bankine rinka.

## **APLINKOS APSAUGA**

**7 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos paremtų prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą;**

**8 principas: Imtųsi iniciatyvų aplinkosauginei atsakomybei didinti;**

**9 principas: Skatinti aplinkai palankų technologijų vystymąsi ir platinimą.**

Ūkio bankas palaiko visus su aplinkos apsauga susijusius principus, nors jo veikla nėra tiesiogiai susijusi su galimu tiesioginiu poveikiu aplinkai bei gamtai, išskyrus poveikį, susijusį su kasdiene biuro veikla, verslo kelionėmis ir pan.

Banko vidaus taisyklėse įtvirtintas įpareigojimas darbuotojams saugoti aplinką, tausoti gamtos išteklius, savo veikla nepažeisti aplinkos kokybės normatyvų ir standartų. Bankas siekia sumažinti galimą poveikį gamtai ir aplinkai savo kasdienės veiklos rėmuose. Biuro technika bei įranga perkama iš patikimų teikėjų bei gamintojų, tiekiančių sertifikuotą įrangą. Banko eksploatuojamose patalpose veikia naktinis šilumos taupymo režimas, ieškoma kitų galimybių taupyti energijos išteklius.

Ūkio bankas 2010-2011 m. toliau tęsė dalyvavimą Tarptautinio Birutės Galdikas gamtosaugos labdaros ir paramos fondo veikloje. Fondas siekia fiziniams ir juridiniams asmenims teikti labdarą ir paramą bei kitokią pagalbą mokslo, kultūros, švietimo, aplinkos apsaugos ir kitose visuomenei naudingose srityse, taip pat supažindinti Lietuvos visuomenę su Lietuvos ir pasaulio aplinkosauginėmis problemomis. Ūkio bankas teikia fondui ne tik finansinę paramą – fondo Valdyboje dirba du Ūkio banko vadovai bei viena darbuotoja savanorė. Ūkio bankas prisidėjo prie fondo organizuojamos konferencijos ir verslo mugės „Efektyvus energijos panaudojimas. Būsto renovacija“, kuri įvyko 2011 m. lapkričio mėn. Vilniuje. 2011 m. Ūkio bankas parėmė Birutės Galdikas knygos „Reflections of Eden. My years with the Orangutans in Borneo“ išleidimą lietuvių kalba. Ūkio banko darbuotojai taip pat dalyvavo sodinant ažuolų giraitę viename iš Lietuvos nacionalinių parkų 2010 m. rudenį.

Ūkio bankui 2011 m. buvo suteikta garbė vadovauti NAVJT Lietuvos tinklo veiklai. Vadovaudamas šiam tinklui Ūkio bankas organizavo tinklo narių susitikimus, kuriuose vyko diskusijos aktualiomis temomis, tarp jų ir žaliosios energijos, ekologijos bei aplinkosaugos temomis. Viename iš susitikimų kaip lektorė dalyvavo Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centro direktorė. Jos pranešimas paskatino susirinkusius įmonių atstovus atkreipti dėmesį ir susimąstyti apie aplinkosaugos ir ekologijos problemas, kurios kyla globaliniu mastu, tačiau paliečia tiesiogiai kiekvieną iš mūsų. Ji pasidalino ir įvairiomis įžvalgomis, kaip šios srities problemos gali vystytis ateityje, jei jos nebus valdomos ir kontroliuojamos. Į šį susitikimą taip pat buvo pakviesta ir Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos atstovė, kuri pristatė konkretų su aplinką tausojančiu vartojimu susijusį projektą „Rinkis taupiausia“.

Konsultuojamas JTVP biuro Lietuvoje darbuotojų, Ūkio bankas 2011 m. tęsė 2010 m. pabaigoje pradėtą bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis bei įgyvendino naujų projektų. Vienas iš jų – NVO-verslo bendra iniciatyva: Ūkio banko „Ekolaboratorija“. Ūkio bankas, kartu su viešąja įstaiga „Studio 302“, bendradarbiauja įgyvendinant bendrą „Socialinės ir psichologinės pagalbos fondo“ projektą, diegiant Ūkio banke įmonių socialinės

atsakomybės iniciatyvą aplinkosaugos srityje. Iniciatyva įgyvendinama laimėjus Jungtinių Tautų Vystymo programos Lietuvoje finansavimą pagal projektą „Vartai: socialinės ir aplinkosauginės verslo inovacijos“.

Ūkio banko „Ekolaboratorija“ - tai ekologinis meninis pilietinės iniciatyvos projektas, kurio tikslas atkreipti visuomenės dėmesį į klimato kaitos problemą, skatinti vartojimo mažinimą, atliekų rūšiavimą bei antrinių išteklių panaudojimą. Idėjomis, darbais ir gaminiiais siekiama parodyti, kad draugiškumas aplinkai gali būti įdomus, kūrybingas ir perspektyvus.

Ūkio bankas, dalyvaudamas Global Compact veikloje, stebėjo sunaudojamų gamtinių išteklių rodiklius ir ėmėsi iniciatyvos juos mažinti. Buvo pastebėta, kad mažesnės gamtinių išteklių sąnaudos didina banko konkurencingumą. Išteklių ir atliekų mažinimas turi įtakos taupant sąnaudas ir didinant pelningumą. Projekto tikslai:

- keisti darbuotojų požiūrį į įmonėje generuojamas atliekas bei išteklių vartojimą;
- skatinti generuojamų atliekų ir išteklių vartojimo mažinimą;
- kūrybingai pažvelgti į panaudotų išteklių perdirbimą;
- skatinti darbuotojus susimąstyti apie ekologines problemas ir „užkrėsti“ perdirbimo virusu.

### **Iniciatyva įgyvendinama trimis etapais:**

#### **I etapas. Darbuotojų elgsenos ir generuojamų atliekų įvertinimas.**

I etape buvo aplankyti keli Ūkio banko filialai ir skyriai, išsiaiškinta, kokie yra popieriaus ir kitų išteklių naudojimo ypatumai, įvertintos sąnaudos, anketų pagalba apklausta 50 darbuotojų, įvertinti darbuotojų spausdinimo įpročiai, požiūris į išteklių naudojimą bei atliekų galimą perdirbimą.

**II etapas.** Atsižvelgiant į esamą situaciją banke buvo parengti EKO sprendimai Ūkio bankui:

- **Išteklių įmonės viduje naudojimo mažinimas.**

2011 lapkritį buvo atlikti mokymai Ūkio banko darbuotojams Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos filialuose. Mokymų metu buvo pristatytas projektas bei papasakota apie išteklių įmonės viduje naudojimo sumažinimo galimybes. Mokymuose dalyvavo 60 darbuotojų, kurie vėliau EKO iniciatyvos idėją perteikė ir savo kolegoms. Apie vykdomą EKO projektą banke buvo informuoti ir prie iniciatyvos galėjo prisidėti visi banko darbuotojai. Banko padalinių patalpose buvo užklijuoti specialūs lipukai, nuolat primenantys apie išteklių taupymą.

- **Generuojamų antrinių žaliavų kūrybingas perdirbimas.**

Šios iniciatyvos dėka, Banko sukauptas panaudotas popierius pridudamas antriniam perdirbimui. Visi filialai ir skyriai gali prisidėti prie popieriaus perdirbimo jį kaupdami ir pristatydami į Centrinę būstinę, Bendrųjų reikalų departamentą. Ateityje svarstysime popieriaus surinkimo iš filialų galimybes. Panaudotas popierius bus perdirbtas į kanceliariines prekes, dovanėles, suvenyrus ar kt. Popieriaus perdirbimą atliks kūrybingus perdirbimus atliekanti įmonė.

Kalėdiniu periodu banke vyko Kalėdinių žaisliukų konkursas, kurio metu iš panaudoto popieriaus ar nebetinkamos naudoti reklaminės medžiagos banko darbuotojų vaikučiai gamino žaisliukus Kalėdinei eglei papuošti ir dalyvavo gražiausio žaisliuko konkurse.

**III etapas. Rezultatų įvertinimas.** 2011 kovo mėnesį užbaigiant EKO projektą Ūkio banke bus vykdoma papildoma darbuotojų apklausa, palyginami rezultatai su iniciatyvos pradžioje gautais apklausos rezultatais, įvertinti pokyčiai.

### **Iniciatyvos aktualumas bankui ir visuomenei**

Aplinkosaugos projekto įgyvendinimas yra aktualus ir naudingas bankui, nevyriausybinei organizacijai, visuomenei ir aplinkai. Visuomenei pateiktas dar vienas pavyzdys, kaip stambi įmonė imasi atsakomybės aplinkosaugos srityje – tai bus svarus stimulus ekologinėms idėjoms visuomenėje plėtoti.

Ūkio bankui šis projektas naudingas ne tik finansiškai, bet ir darbuotojų sutelkimo, komandos formavimo, bendros atsakomybės prisiėmimo tikslais. Kūrybingas panaudotų išteklių perdirbimas paskatins į aplinkosaugą žiūrėti kaip smagų, įdomų procesą, o ne vien kaip į ribojančias iniciatyvas. Įgyvendindami šį projektą prisidedame prie socialinės atsakomybės principų diegimo darbo santykių srityje.

### **Banko darbuotojai ir jų indėlis**

Visi banko darbuotojai kviečiami prisidėti prie šios iniciatyvos įgyvendinimo – mažinti išteklių naudojimą, ir, jeigu yra galimybė, panaudotą popierių taupyti ir atiduoti antriniam perdirbimui.

## Apibendrinti projekto rezultatai:

- bene svarbiausiu rezultatu laikome darbuotojų švietimo dalį – mokymai padėjo darbuotojams atkreipti dėmesį į efektyvų išteklių naudojimą, jų taupymą bei galimybes perdirbti.
- Paskatintas šio projekto, bankas pasirašė popieriaus surinkimo sutartį su EKO GROUP – įmone, bankui pasiūliusia nemokamą panaudoto popieriaus išvežimą perdirbti. Siekiamas planas – per mėnesį perdirbimui išvežti 1 toną popieriaus.
- Už sutaupytas lėšas bankas įsigys aplinkai draugiškų ekologiškų kanceliarinių prekių. Tikimasi, kad vienas iš šio projekto rezultatų bus ir išplėstas ekologiškų kanceliarinių prekių bei jų tiekėjų katalogas, kuriuo galės naudotis visos šalies įmonės.
- Ūkio bankas nusprendė dokumentams naudojamus įdėklus gaminti iš perdirbto popieriaus (2000 vnt.).

Ūkio bankas savo veiklos strategijoje taip pat yra numatęs nuolat didinti elektroninės bankininkystės, kuri leidžia taupyti išteklius ir tausoti gamtą, vartotojų skaičių. 2011 m. buvo pasiektas numatytas 20 proc. el. bankininkystės sistemos *Eta banko* vartotojų skaičiaus augimas. 2011 m. pabaigoje jų skaičius priartėjo prie 144 tūkstančių.

Be to, bankas yra numatęs ir nuosekliai įgyvendina planą aktyviai ir nuosekliai plėsti elektroninių parduotuvių sąrašą, kuriose galima atsiskaityti per *Eta banką*. Ūkio banko Elektroninės bankininkystės departamento tikslas – *Eta banke* suburti tokį el. parduotuvių spektrą, kad žmogus galėtų patogiai internetu susitvarkyti būtiniausias savo reikalus: įsigyti maisto prekių, įvairių buitinių reikmenų, technikos, įvairių bilietai, sumokėti už įvairias paslaugas. Tai padeda sutaupyti daug brangaus laiko, išvengti nebūtinų kelionių. Klientai įvertino šiuos privalumus: 2011 m., palyginti su 2010 m., atskaitymų per *Eta banką* skaičius elektroninėse parduotuvėse išaugo 70 proc., o apyvarta 2011 m. augo daugiau kaip 2,3 karto – iki 4,3 mln. litų. Per praėjusius metus Ūkio bankas pristatė 25 naujas elektronines parduotuves, kuriose galima atsiskaityti per *Eta banką*. 2011 m. gruodžio mėn. bendras tokių el. parduotuvių skaičius siekė 120. El. parduotuvių tinklas bei atsiskaitymo internete galimybės Ūkio banko klientams bus kryptingai plečiamos ir 2012 m.

Be to, Ūkio bankas 2010-2011 m. tęsė ilgametę tradiciją, kviesdamas savo klientus prisidėti prie gamtos išteklių apsaugos ir ekologijos problemų sprendimo, organizuodamas akciją „Leiskite gamtai lengviau atsikvėpti – naudokitės *Eta banku!*“. Šia internetinės bankininkystės akcija Ūkio bankas skatina savo klientus ne tik taupyti savo laiką ir pinigus, bet ir tausoti gamtą bei jos išteklius – atsisakyti popierinių sąskaitų, kelionių į banką ar parduotuves, o dažniau tvarkyti reikalus ir apsipirkti internetu.

Ūkio bankas, 2011 m. įgyvendinęs NVO-verslo bendrą iniciatyvą: Ūkio banko „Ekolaboratorija“, žengė naują kiekybinį ir kokybinį žingsnį aplinkosaugos srityje. Ši iniciatyva papildė ir išplėtė Ūkio banko iki tol vykdytas iniciatyvas bei siūlomas paslaugas, kurios prisideda prie aplinkos tausojimo. Be elektroninės bankininkystės plėtos, nuo šiol Ūkio bankas centralizuotai perdirbs popierių, naudos kanceliarines prekes iš perdirbtų žaliavų. Visi 2011 m. užsibrėžti tikslai aplinkosaugos srityje buvo įgyvendinti.

## KOVA SU KORUPCIJA

### **10 principas: Verslo organizacijos turi kovoti prieš visas korupcijos formas (tame tarpe papirkinėjimą ir kyšininkavimą)**

Bankas palaiko principą kovoti prieš bet kokias korupcijos formas ir griežtai pasisako prieš papirkinėjimą bei kyšininkavimą. Šie reiškiniai Ūkio banke yra visiškai netoleruojami ir vykdoma griežta jų kontrolė. Bankas savo veikloje laikosi visų Lietuvos Respublikos įstatymų bei tarptautinės praktikos ir taisyklių, susijusių su finansų sritimi.

Darbuotojų elgesio taisyklės šiuo klausimu apibrėžiamos eilėje vidinių banko dokumentų ir tvarkų. Vienas iš jų – Etikos kodeksas, kuriame nurodoma, kad darbuotojai, tvarkydami asmeninius finansinius reikalus ir atlikdami bankines operacijas su jiems priklausančiomis sąskaitomis arba su sąskaitomis, kurios priklauso su jais susijusiems ūkio subjektams, privalo naudoti tokias pat priemones, kurios skirtos visiems klientams.

Banko Etikos kodekse yra nustatyti ir griežti antikorporciniai principai. Bankas partneriais renkasi ūkio subjektus, kurie, Banko žiniomis, niekada nevykdė nelegalios veiklos ir kurių reputacija yra neprikaištinga. Renkantys partnerius visada stengiamasi išvengti interesų konflikto.

Su Etikos kodeksu supažindinami visi darbuotojai be išimties. Jo reikalavimai ir principai yra privalomi visiems banko darbuotojams, kiekvienas iš jų pasirašo pasižadėjimą dėl banko Etikos kodekso laikymosi. Kontrolę užtikrina Personalo departamento direktorius.

Ūkio banke pirkimai vykdomi laikantis banke galiojančios Pirkimų politikos, kuri nustato išorinių paslaugų ir prekių pirkimo pagrindinius principus ir proceso sąlygas, bendruosius reikalavimus tiekėjams, pirkimo būdus, kurių privalu laikytis įsigyjant prekes ir paslaugas, tuo pačiu minimizuojant bei valdant rizikas, susijusias su paslaugų ir prekių įsigijimu. Šios politikos tikslas - užtikrinti skaidrų, nešališką ir ekonomiškai pagrįstą kokybiškų prekių ir paslaugų įsigijimo procesą bei nustatytų principų laikymąsi. Banko pirkimų politikoje yra apibrėžti pagrindiniai turto įsigijimo principai, kuriais remiantis vykdomi pirkimai – tai profesionalumas, skaidrumas, objektyvumas, laisva konkurencija, verslo etika. Pirkimai turi būti atliekami objektyviai įvertinant poreikį, sąlygas ir galimybes bei atitikti laisvos konkurencijos ir verslo etikos principus. Šios politikos privalo laikytis visi Banko darbuotojai.

Nepriekaištinga reputacija ir patikimumas itin svarbūs Ūkio bankui ir kredituojant įvairius verslo projektus bei įmones. Ūkio bankas, vertindamas verslo subjektų paraiškas kreditui gauti, be kitų kriterijų, taiko ir reputacijos, kreditingumo istorijos įvertinimus. Ūkio bankas netoleruoja nesąžiningos ir neteisėtos veiklos, todėl įmonės, kurios vengia atsiskaityti su savo partneriais, yra blogų skolininkų sąrašuose, turinčios keblumų su teisėsauga ir pan., nėra pageidaujamas kredito klientas. Ūkio bankas kredituoja tokias įmones ir projektus, kurie laikosi geros reputacijos, sąžiningos ir skaidrios veiklos principų.

Ūkio bankas, pasitelkdamas jam prieinamus svertus bei įrankius, siekia prisidėti ir prie šešėlinės ekonomikos, korupcijos mažinimo šalyje bei verslo skaidrumo didinimo, darbuotojų teisių apsaugos. Kaip vienas iš pavyzdžių – sutartyse įtvirtintas reikalavimas kreditą Ūkio banke gaunančioms įmonėms kreditą panaudoti tik vykdant atsiskaitymus per banko sąskaitas, o ne grynaisiais pinigais. Bankas jam prieinamomis priemonėmis nuolat vykdo savo kredituojamų įmonių finansinių srautų skaidrumo stebėseną ir kontrolę. Be kita ko, kredituojamos įmonės atsiskaitymus su darbuotojais privalo vykdyti per mokėjimo korteles – ši priemonė taip pat prisideda prie šešėlinės ekonomikos bei „vokelių“ paplitimo mažinimo šalyje ir skatina verslą veikti sąžiningai ir skaidriai.

Ūkio bankas, kaip finansinė institucija, vienu svarbiausių savo veiklos aspektų laiko pinigų plovimo prevencijos užtikrinimą. Banke galioja pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos politika, paruošta remiantis Lietuvos banko valdybos patvirtintais kredito įstaigoms skirtais nurodymais, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir terorizmo finansavimui, Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų direktyvomis bei konvencijomis ir tarptautinių organizacijų rekomendacijomis. Kiekvienais metais Lietuvos bankas ir nepriklausomi auditoriai tikrina, ar Ūkio banko pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos priemonės bei jų įgyvendinimo efektyvumas atitinka pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

Ūkio bankas savo kasdienėje veikloje naudoja visas pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos priemones. Be kitų griežtų nuostatų, Bankas nedalyvauja pinigų plovimo operacijose, laikosi pinigų plovimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų, saugo klientų komercines paslaptis, nefinansuoja nelegalaus verslo. Bankui priimtini tik tie klientai, kurių turtas bei lėšos pagrįsti ir jų įsigijimo teisėtumas nekelia abejonių. Bankas neatidaro anonimiinių ar kintamų pavadinimų sąskaitų, nepalaiko ryšių su fiktyviais bankais. Siekdamas dar labiau sustiprinti pinigų plovimo prevencijos kontrolę, Ūkio bankas nuolat investuoja į pinigų plovimo prevencijos technologinių sprendimų diegimą bei tobulinimą. Banke veikianti sudėtinga pinigų plovimo prevencijos ir rizikingo elgesio monitoringo bei perspėjimų sistema padeda valdyti didelius kiekius banko transakcijų duomenų ir automatiškai identifikuoja, klasifikuoja bei išryškina įtartina elgseną, į kurią dėmesį turėtų atkreipti banko darbuotojai.

Ūkio banko vadovybei periodiškai rengiamos ataskaitos apie pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą. Su pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos politika supažindinami visi banko darbuotojai pasirašytinai. Visiems banke dirbantiems specialistams periodiškai organizuojami pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos mokymai. 2011 m. Ūkio bankas atnaujino „Darbuotojų mokymų tvarką dėl pinigų plovimo prevencijos“. Šie mokymai nuolat organizuojami darbuotojams, kurie dirba su klientais bei vykdo pinigines operacijas. Pernai juose dalyvavo beveik 100 darbuotojų. Visiems naujiems darbuotojams Ūkio banke organizuojami 3 dienų trukmės „Naujų darbuotojų mokymai“, kuriuose apie 1,5 val. skiriama pinigų plovimo prevencijos temai. 2011 m. šį kursą išklausė 24 Ūkio banko darbuotojai.

Teisinės atitikties departamento darbuotojai kasmet dalyvauja tarptautinėse konferencijose ir stažuotėse. 2011 m. tokio pobūdžio mokymuose dalyvavo pusė Ūkio banko pinigų plovimo prevencijos specialistų. 2011 m., išlaikęs reikiamus kvalifikacinius egzaminus, prie **ACAMS** (*angl. Association of Certified Anti-Money Laundering Specialists*) narių iš 160 pasaulio šalių prisijungė ir Ūkio banko Pinigų plovimo prevencijos skyriaus viršininkas. ACAMS - sertifikuotų pinigų plovimo prevencijos specialistų asociacija, kurios misija – skatinti pinigų plovimo prevencijos specialistų bendradarbiavimą, gerinti profesines žinias bei įgūdžius dalinantis patirtimi, vadovautis pinigų plovimo bei teroristų finansavimo prevencijos geriausios praktikos rekomendacijomis bei nuostatomis. Be to, departamento vadovas, turintis daugiau nei 10-ies metų patirtį teisinės atitikties, pinigų plovimo, finansinių

nusikaltimų prevencijos srityje, 2011 m. tapo Teisinės atitikties asociacijos **ICA** (*angl. International Compliance Association*) nariu. ICA yra tarptautinė bei pirmaujanti pasaulyje profesinė organizacija, suteikianti šios srities atstovams sertifikuotą kvalifikaciją teisinės atitikties, pinigų plovimo bei finansinių nusikaltimų prevencijos srityse. Šią tarptautiniu mastu pripažįstamą kvalifikaciją įgiję specialistai pasižymi aukšta kompetencija, o jų žinios ir įgūdžiai vertinami visame pasaulyje. Pažymėtina, kad departamento vadovas skaitė 2011 m. pranešimus dvejose tarptautinėse pinigų plovimo prevencijos konferencijose (Amsterdame ir Vilniuje).